

Kvalitetsstandarder for SFO i Heim kommune

Vedtatt av Heim kommunestyre

i K-sak xx/xx

Dato

Innhold

Innledning..... 3

 Lovverk, forskrift og vedtekter 3

 Verdigrunlaget for en inkluderende SFO i Heim kommune..... 3

Innholdet i skolefritidsordningen..... 4

 Lek 4

 Kultur, fritidsaktiviteter og fysisk aktivitet 4

 Mat og måltidsglede..... 5

 Retningslinjer for måltider (retningslinjer fra Helsedirektoratet)..... 5

Samarbeid i skolefritidsordningen 6

Overgangen fra barnehage til skole og SFO 6

Kvalitetsutvikling i SFO 7

Årsplan 7

Kilder 7

Innledning

Heim kommune har følgende Skolefritidsordninger (SFO):

- Halsa SFO
- Sodin SFO
- Svanem SFO
- Ven SFO
- Vinjeøra SFO

Elevgrunnlaget gjør at det er stor variasjon i antall barn ved den enkelte SFO. Heim kommune ønsker at Kvalitetsstandardene skal danne grunnlaget for en lik forståelse og et kvalitetsmessig likt tilbud for alle barn på SFO. De skal også gi retning og være forpliktende for skoleeier og ansatte på SFO.

Heim kommune vil tilby en SFO som ivaretar barns behov for lek og fritid.

Kvalitetsstandardene bygger på den Nasjonale rammeplanen for skolefritidsordningen.

Loverk, forskrift og vedtekter

Opplæringslovens kapittel 9 A om *elevenes skolemiljø* gjelder også for SFO, bortsett fra de unntakene som følger av § 9 A-1. Kapittel 9 A omfatter retten til et trygt og godt fysisk og psykososialt miljø i SFO og plasserer ansvaret for barnas trygghet hos de voksne. Personalet i SFO er også omfattet av meldeplikten til barnevernet, jf. barnevernloven § 6-4.

Forskrift om rammeplan for skolefritidsordningen gir ytterligere detaljeringsgrad ifht hva skolefritidsordningen skal inneholde. Heim kommune har også egne vedtekter for skolefritidsordningen.

Verdigrunnlaget for en inkluderende SFO i Heim kommune

SFO bygger sin praksis på grunnleggende verdier som er felles i formålsparafene til barnehagen og grunnskolen.

Verdigrunnlaget skal formidles og praktiseres i alle deler av arbeidet i SFO, og skal prege innholdet og arbeidsmåtene på SFO.

Verdigrunnlaget bygger på følgende

- Barndommens egenverdi
- Trygghet, omsorg og trivsel
- Demokrati og fellesskap
- Skaperglede, engasjement og utforskertrang
- Bærekraftig utvikling
- Mangfold og inkludering

SFO skal aktivt bidra til å danne fellesskap der alle barn kan delta og få en opplevelse av å høre til. SFO skal bidra til at barn opplever likeverd, sosial tilhørighet og sosialt fellesskap med andre barn og personalet. Personalet skal observere barnas lek og aktiviteter, vurdere om alle barn gis

muligheter for deltagelse og med utgangspunkt i barnas interesser legge til rette for at alle barn kan delta.

Heim kommune skal jobbe for at barn med behov for særskilt tilrettelegging, skal ha et tilbud som legger til rette for at også de kan være inkludert og delta likeverdig i lek, kultur og fritidsaktiviteter.

Innholdet i skolefritidsordningen

SFO skal legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter som er tilpasset barn i ulike alder og med forskjellig funksjonsnivå. SFO skal legge til rette for et innhold og å benytte arbeidsmåter som sikrer god samhandling i barnegruppene, mellom enkeltbarn og mellom voksne og barn. Barna skal ha gode vilkår for å medvirke i valg av aktiviteter og lek på SFO. Aktivitetene i SFO skal tilpasses den enkelte barnegruppe. Aktivitetene skal være inkluderende.

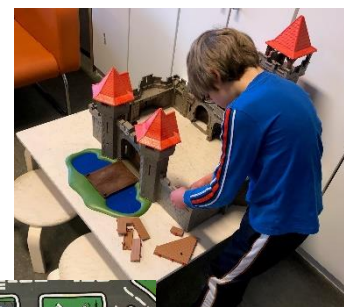
SFO kan tilby tilrettelagte aktiviteter som støtter opp under skolens innhold.

Når digitale ressurser brukes i SFO, må det skje på en hensiktsmessig og forsvarlig måte.

Lek

Leken skal ha stor plass i SFO, og barna skal hver dag ha tid og rom til lek. Alle barn skal få mulighet for aktiv deltakelse i leken og å oppleve mestring. SFO skal arbeide for at leken kan stimulere til vennskap, relasjonsbygging, språkutvikling, undring og kreativitet.

Det skal legges særlig vekt på selvvalgt lek og barnestyrt aktivitet.

Kultur, fritidsaktiviteter og fysisk aktivitet

SFO skal legge til rette for at barna får delta i forskjellige kunstneriske og kulturelle aktiviteter.

SFO skal ha et variert tilbud av fritidsaktiviteter som er tilpasset interessene og forutsetningene i barnegruppen. Aktivitetene kan tilpasses tilbudet i lokalmiljøet.

SFO skal være en arena for daglig fysisk aktivitet som fremmer barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. SFO skal legge til rette for at alle barn får delta i variert bevegelseslek og fysisk aktivitet. Det legges vekt på aktivitetsformer som innebærer bevegelsesglede, og som oppstår i lek sammen med andre barn. Fysisk aktivitet kan også ivaretas gjennom organiserte aktiviteter.

Barna skal være utendørs en del av tiden de er i SFO hver dag. SFO bør vurdere hvordan nærliggende områder i lokalmiljøet, for eksempel skogholt, andre naturområder eller aktivitetsanlegg kan brukes for lek, utforskning og fysisk aktivitet.

Mat og måltidsglede

SFO skal legge til rette for daglige måltider som gir barna grunnlag for å utvikle matglede, fellesskapsfølelse og gode helsevaner. Barn skal få tilstrekkelig tid og ro til å spise i løpet av tiden de tilbringer på SFO. Måltidet kan være medbrakt matpakke eller mat servert av SFO.

Mat som blir servert på SFO, skal være basert på et helsefremmende kosthold og bærekraftige matvaner og forbruk og bygge på Helsedirektoratets kostråd.

SFO bør samarbeide med foreldrene om å ivareta eventuelle kosthensyn hos enkeltbarn.

Personalet bør delta aktivt i måltidet.

SFO skal ha gode rutiner for hygiene og avfallshåndtering og bør formidle disse til barna.

Å lage mat sammen på SFO kan gi barna erfaring med hvordan de selv kan lage enkle og sunne måltider, og hvordan de sammen med andre kan skape trivelige rammer rundt måltidet.

Retningslinjer for måltider (retningslinjer fra Helsedirektoratet)

For mange elever utgjør måltider i skolen en vesentlig del av deres daglige inntak av mat og drikke, enten maten er medbrakt eller blir servert. Mat og måltider i skolen har derfor stor betydning for elevenes kosthold og matvaner, og dermed helse.

Under følger anbefalte retningslinjer for måltid i skolen/SFO

- Det skal tilrettelegges for måltider med maksimalt 3-4 timers mellomrom
- Det bør legges fysisk til rette for måltid som fremmer matglede, sosialt samvær, trivsel og helse
- Elevene bør sikres nok tid til å spise, minimum 20 minutter
- Elevene skal få tilsyn av en voksen i matpausen
- Kaldt drikkevann bør alltid være tilgjengelig, som tørstedrikk og til måltidene
- Elevene bør tilbys ordninger som sikrer tilgang til grønnsaker, frukt eller bær daglig
- Elevene bør tilbys ordninger som sikrer tilgang til skummet melk, lettmeik med 0,7% fett eller mindre eller lettmeik til måltidene
- Det bør tilrettelegges for håndvask før måltidet
- Lagring, tilberedning, servering og merking av mat må skje i samsvar med regelverk og råd fra Mattilsynet
- Det bør tas hensyn til elever med matallergi og matintoleranse
- Dersom juice tilbys, bør enhetene ikke overstige 250 ml
- Brus, saft og annen drikke tilsatt sukker eller søtstoff samt koffeinholdig drikke bør ikke tilbys
- Måltider som tilbys bør bygge på Helsedirektoratet kostråd og være ernæringsmessige fullverdige

- Det bør brukes brød – og kornprodukter med mye fiber og fullkorn og lite fett, sukker og salt
- Tilbudet av pålegg bør være variert og alltid inkludere fiskepålegg og grønnsaker
- Ved servering av varmmat bør det varieres mellom fisk-, kjøtt- og vegetarretter
- Matoljer og flytende og myk margarin bør brukes fremover hard margarin og smør
- Matvarer med lavt saltinnhold bør prioriteres og bruk av salt i matlaging og på maten bør begrenses
- Bakevarer og andre produkter med mye sukker og/eller fett bør forbeholdes spesielle anledninger
- Sjokolade, godteri, potetgull og annen snacks bør ikke tilbys
- En miljøvennlig praksis bør tilstrebes, med lite matsvinn og et mattilbud hvor plantebaserte matvarer og fisk er sentralt

Ved SFO-ene i Heim kommune vil vi så langt det er mulig følge disse retningslinjene.

Samarbeid i skolefritidsordningen

Hensynet til barns beste skal ligge til grunn når SFO samarbeider med foreldre, skole, barnehage og andre offentlige instanser.

Barnas foreldre er sentrale samarbeidspartnere i arbeidet med å ivareta barnets beste. SFO skal legge til rette for god dialog mellom foreldre og personalet. De ansatte på SFO har behov for informasjon fra hjemmet, og har samtidig en informasjonsplikt.

SFO skal gi foreldrene informasjon om tilbudet, avklare gjensidige forventninger og legge til rette for at foreldre kan bidra i arbeidet med å videreutvikle kvaliteten.

SFO er i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. SFO skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og skal ha kjennskap til hvordan dette kan oppdages og forebygges. Eier skal bidra til at SFO blir inkludert i samarbeid med relevante institusjoner, som barnehager, skolen, skolehelsetjenesten, den pedagogisk-psykologiske tjenesten og barnevernet, og sørge for at personalet kjenner til meldeplikten til barnevernet.

SFO skal samarbeide med skolen, hjemmet og aktuelle hjelpetjenester når det er nødvendig for å ivareta barn med særskilte behov.

SFO skal samarbeide med hjemmet og skolen for å legge til rette for at de daglige overgangene mellom de ulike arenaene blir gode. SFO bør samarbeide med skolen for å skape en best mulig helhet i hverdagen for barna.

Overgangen fra barnehage til skole og SFO

SFO skal samarbeide med barnehagen og skolen om barna sin overgang fra barnehage til skole og SFO, jf. opplæringsloven § 13-5 og barnehageloven § 2a. Det er skoleeier som har hovedansvaret for samarbeidet.

I Heim kommune skal barnehagebarna få anledning til å besøke SFO våren før de begynner på skolen.

Det avholdes også foreldremøte for skolestarterne der foreldre/foresatte får informasjon om SFO.

Kvalitetsutvikling i SFO

Eier og alle som arbeider i SFO, skal sammen bidra til å oppfylle målene i rammeplanen og Heim kommunes kvalitetsstandarder.

Eier skal legge til rette for at SFO har muligheter til å:

- Planlegge og evaluere virksomheten
- Drive kompetanseheving
- Reflektere over innhold og arbeidsmåter

Et godt samarbeid mellom skoleeier og leder i SFO er en forutsetning for forsvarlig innholdsmessig og administrativ ledelse.

Lederen har en viktig rolle i å veilede og legge til rette for at personalet utvikler en felles forståelse for oppdraget de har.

Det gjennomføres årlige samarbeidsmøter mellom ansatte fra alle SFO-er i Heim kommune. Dette skal bygge en lærende organisasjon, som jevnlig vurderer og videreutvikler sin praksis.

Årsplan

Hver SFO utarbeider en årsplan som viser spesielle aktiviteter, prosjekt og markeringer. I tillegg vil årsplanen vise hvilke aktiviteter som tilbys jevnlig gjennom året. Årsplanen revideres årlig og tilpasses ved behov. Foreldre og barn kan også komme med innspill til årsplanen.

Årsplanen skal bidra til å omsette rammeplanens verdigrunnlag i praksis og gi informasjon til foreldre og andre samarbeidspartnere. Den er også et arbeidsredskap for personalet.

Kilder

Helsedirektoratet: Mat og måltider i skolen. Nasjonal faglig retningslinje.

<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/mat-og-maltider-i-skolen>

Vedtektene for SFO i Heim kommune [Vedtekter+SFO+i+Heim+kommune+.pdf](#)

Forskrift om rammeplan for skolefritidsordningen [Forskrift om rammeplan for skolefritidsordningen - Lovdata](#)